

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ ВИРОБНИЦТВУ»

**Інноваційні пріоритети
у розвитку економіки та менеджменту**

24 квітня 2024 року

Біла Церква
2024

УДК 330.341.1:33:005

Молодь – аграрній науці і виробництву: Інноваційні пріоритети у розвитку економіки та менеджменту: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (Біла Церква, 24 квітня 2024 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2024. – 255 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р. екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук, професор.

Димань Т.М., д-р. с.-г. наук, професор.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Паска І.М., д-р екон. наук, професор.

Хомяк Н.В., канд. екон. наук, доцент.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук, доцент.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.**

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти «Молодь – аграрній науці і виробництву» (24 квітня 2024 року, Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету.

Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Ел. адреса: <https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

©БНАУ

законодавче закріплення амністії капіталу з офшорних юрисдикцій; розробка механізму складання та ведення реєстру бенефіціарів власників організацій та налагодження доступу до відомостей для правоохоронних, податкових та інших компетентних органів; перегляд укладених Україною угод про уникнення подвійного оподаткування з метою гармонізації податкових ставок; законодавче закріплення поняття трасту та холдингових структур.

Список літератури

1. Толуб'як В., Королюк Ю. Політика економічної безпеки України в умовах глобальних загроз. 2019. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/6_2019/5.pdf.
2. Грінєнко А. Удосконалення механізмів забезпечення економічної безпеки України: теорія, методологія, практика. Національний інститут стратегічних досліджень. К.-2021. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-08/avtoreferat_grinenko.pdf.
3. Копитко М., Вінічук М. Використання офшорних зон як спосіб ухилення від оподаткування. Вчені записки Університету «КРОК» 1(61), 2021. С. 79-88. URL: <https://bit.ly/49IJYXN>.
4. Hobela, V. Economy offshoring in the national economic security. Scientific Horizons, 2020. 23(12), 109-120. URL: <https://dSPACE.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3809/1/гобела%202.pdf>.
5. Карлін М.І., Проць Н.В., Борисюк О.В., Токсичні фінанси у фінансовій системі країни та особливості їх регулювання. 2020. С. 191-195. URL: <https://bit.ly/3J8KLAE>.
6. Миськів Г. В., Цапута В., Григоришин Н. О. Ідентифікація загроз монетарної системи економічній безпеці держави. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми економіки та управління» № 2(8), 2020. URL: <https://bit.ly/4aFzO5C>.
7. Васильєва М. Офшори як метод оптимізації оподаткування в Україні. Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2015 URL: <https://bit.ly/3xv5o7B>.
8. З. Луцишин, Н. Южаніна, Т. Фролова, М. Мазур, Д. Перебийніс, 2019. Сучасна офшоризація бізнесу у конструкті національної фіскальної безпеки. URL: <https://bit.ly/4alfhmU>.
9. Мартиненко В., Гордієнко В. Аналіз функціонування офшорних зон та шляхи подолання наслідків їх негативного впливу на економіку України. Мукачівський державний університет. Випуск #15/2018. Економіка і суспільство. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/25.pdf.
10. Леган І. М., Супрунова І. В., 2021. Офшорні юрисдикції як інструмент тінізації економіки та транснаціональної злочинності. URL: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2021/22.pdf.

УДК 005.21/.52:352/354

ЛЬІНА А. Г., магістрантка ОПП «Публічне управління та адміністрування»
Науковий керівник – **ПАНАСЮК В. І.**, канд. екон. наук, доцент
Білоцерківський національний аграрний університет

СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

Публічне управління в сучасному світі зазнає постійних змін та викликів, що вимагають від органів влади вдосконалення стратегій та методів управління. Виявлено, що стратегічний аналіз у публічному управлінні є систематичним процесом визначення та оцінки стратегій, що спрямовані на досягнення поставлених цілей та вирішення важливих проблем в управлінні державними справами. Доведено, що в умовах сучасних викликів важливо мати чіткі стратегії та дієві механізми управління, спрямовані на досягнення стабільності, сталого розвитку та задоволення потреб суспільства.

Ключові слова: стратегічний аналіз, публічне управління, стратегічне управління, стратегічне планування.

Стратегічний аналіз є важливим інструментом для обґрунтування стратегічних рішень, оскільки він враховує як внутрішні можливості організації, так і стан зовнішнього середовища для прогнозування можливих змін і ризиків. В основі стратегічного аналізу лежать специфічні методи і прийоми, що дозволяють діагностувати потенційні та наявні загрози підприємства і виявляти можливості для покращення управління ним. Стратегічний аналіз сприяє створенню системи основних індикаторів довгострокового розвитку організації [1].

В баченні ряду авторів подано класифікацію ключових теоретичних підходів до визначення поняття «стратегія». Ця класифікація включає такі категорії, як концептуальний (розглядає стратегію як концепцію розвитку), практичний (визначає стратегію як модель дій та набір правил), системний (описує стратегію через проміжні та зв'язуючі ланки), директивно-інтуїтивний (розглядає стратегію як загальний план роботи та мистецтво управління) та інтегрований (система управлінських рішень - планування, прийняття, принципи, проведення, позиція та перспективи) [2].

Поняття стратегічного аналізу визначає його як безперервний процес дослідження об'єкта, що є системою. Його результатом є формування інформаційно-аналітичної бази для прийняття управлінських рішень, спрямованих на досягнення стратегічних цілей. Цей аналіз передбачає вчасне коригування обраної стратегії з метою швидкого реагування на зміни внутрішнього та зовнішнього середовища. Стратегічний аналіз має подвійне спрямування: в майбутнє, що передбачає формування стратегічних цілей, та з майбутнього до сучасного, що визначає, які дії необхідно здійснити сьогодні для досягнення бажаного результату у майбутньому [3].

Одним з методів стратегічного аналізу є SWOT-аналіз. Методику SWOT-аналізу було запропоновано К. Ендрюсом у ході його дослідження економічних складових політики. Сам термін «SWOT» утворюється за першими буквами англійських слів: strength (сила), weakness (слабкість), opportunities (можливості), threats (загрози). Моніторинг конкурентних переваг, можливостей, загроз і недоліків, а також їх обґрунтування надає можливість здійснювати логічні узагальнення, виражені через міжсегментні взаємозалежності. Використання інтерактивної матриці кореляційного SWOT-аналізу в двовимірному просторі (рис. 1) дозволяє здійснити більш глибокий аналіз сегментів як на макро-, так і на мікрорівні конкретної ситуації в межах організації.

Це дозволяє оцінити пропорційні характеристики сектору зі суміжними кутами і визначити вектор протилежної обернено пропорційної характеристики. Зображена матриця формує синергетичні зв'язки з геометрією, що є модельною основою для квантифікації сегментів, тобто присвоєння якісних і кількісних характеристик. Ці характеристики є детермінованими і підпорядковуються певній закономірності, що дозволяє діагностувати емпіричні залежності [4].

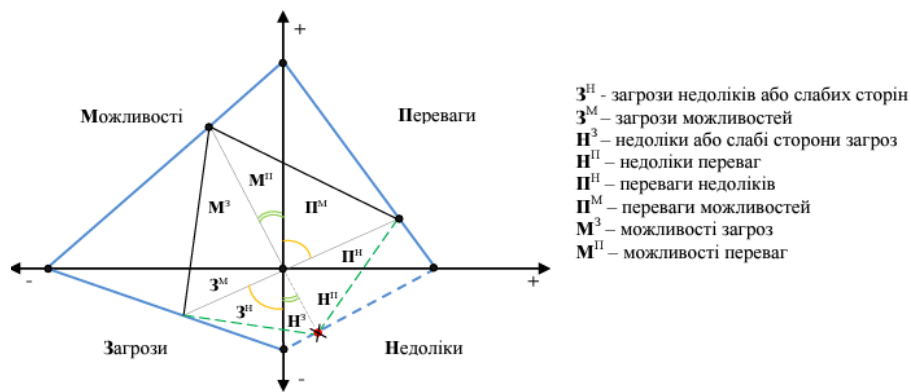

Рис.1. Інтерактивна матриця кореляційного SWOT-аналізу в двовимірному просторі [4].

Ще один метод стратегічного аналізу – PEST-аналіз. Він передбачає проведення стратегічного аналізу зовнішнього середовища, що охоплює політично-правові, економічні, соціокультурні та технологічні аспекти, а також аналіз конкурентного середовища з метою адаптації до його змін. Метою PEST-аналізу є систематичний моніторинг змін у зовнішньому середовищі та виявлення факторів, які можуть мати вплив на прийняття стратегічних рішень, навіть якщо ці фактори перебувають поза контролем організації [5].

Стратегічний аналіз є частиною стратегічного планування та стратегічного управління в публічному управлінні. Стратегічне планування в галузі публічного управління відзначається своєю комплексністю, орієнтацією на розробку стратегій управлінських інститутів з урахуванням зовнішніх змін. Цей процес має кілька головних напрямків: він використовується для визначення та ієрархізації пріоритетних довгострокових цілей у сфері публічного управління, які відповідають вимогам соціально-економічного розвитку; він служить для оцінки та критичного аналізу можливих шляхів досягнення цих цілей в умовах зовнішнього і внутрішнього середовища; вибір та реалізація управлінських рішень, які забезпечують ефективне використання ресурсів та адаптацію до змін [6]. У сфері публічного управління важливо відрізнити планування на різних рівнях, такі як організаційний (для міністерств або центральних органів виконавчої влади); секторальний (для окремих галузей діяльності); загальнодержавний (на рівні держави, регіону, муніципалітету чи населеного пункту). У зв'язку з глобальними викликами сучасності, стратегічне планування в сфері публічного управління потребує перегляду. Новий підхід передбачає розробку стратегій «знизу-вгору», починаючи з розвитку базових адміністративно-територіальних одиниць, через стратегії розвитку регіонів, і завершуючи формуванням Державної стратегії регіонального розвитку

Відомими є роботи авторів, які пропонують відносно просту модель стратегічного управління, що синтезує раніше запропоновані підходи. Згідно з їхніми пропозиціями, основними етапами стратегічного управління є: аналіз зовнішнього середовища організації; внутрішня діагностика (оцінка сильних і

слабких сторін) організації; визначення місії і цілей організації; розробка, оцінка і вибір альтернативних стратегій за конкретними підсистемами організації; розробка і розгорнуте визначення корпоративної стратегії як програми конкретних дій; реалізація стратегії; оцінка результатів та зворотний зв'язок [7].

Крім вказаного, стратегічне управління можна розглядати як послідовність етапів, які забезпечують функціонування основних інституційних структур управління. Специфіку реалізації стратегічного управління визначають через: визначення чітких цілей функціонування організації; стратегічний аналіз зовнішніх та внутрішніх умов організації; прогнозування параметрів розвитку та функціонування організації; розроблення й запровадження стратегічних цілей організації; формування та вибору альтернативних стратегій розвитку організації; реалізації стратегій; контролю, коригування та регулювання процесу запровадження стратегій. Інструментарій стратегічного управління є сукупністю технічних і організаційних засобів, інтелекту, досвіду спеціалістів, порядку дій, прийомів і операцій, а також відповідного методичного апарату[8]. Важливо зазначити, що жоден конкретний інструмент стратегічного управління не може гарантувати ефективного функціонування публічної установи сам по собі.

Етапи стратегічного управління виділяють наступні: аналіз середовища; визначення місії і цілей організації; формування і вибір стратегії; реалізація стратегії; оцінка і контроль виконання стратегії [9]. Існують різноманітні моделі стратегічного управління, серед яких найбільш поширеними є моделі Д.Л. Томпсона, Ф.Р. Девіда, О. Віханського та інших авторів. На наш погляд, вартою уваги є модель стратегічного управління, запропонована Д.Л. Томпсоном, яка включає чотири етапи: стратегічний аналіз, стратегічний вибір, реалізація стратегії, моніторинг і оцінка. У цій моделі всі етапи взаємопов'язані і взаємовпливають один на одного. Крім того, модель Томпсона розглядає організацію як систему, що складається з елементів, для кожного з яких застосовується стратегічне управління [10].

Отже, стратегічний аналіз у сфері публічного управління є критичним інструментом для ефективного управління державними ресурсами та досягнення стратегічних цілей. Його впровадження дозволяє органам влади і адміністрації отримати розуміння ситуації, здійснити аналіз інтересів та потреб різних зацікавлених сторін, ідентифікувати ключові проблеми та можливості, а також розробити стратегії для досягнення конкретних цілей з метою розвитку суспільства та задоволення потреб останніх. Впровадження стратегічного аналізу допомагає уникнути ризиків і викликів, забезпечує оптимальне використання ресурсів та створює передумови для сталого розвитку суспільства. Можна стверджувати, що стратегічний аналіз враховує два основних напрямки: він орієнтований на майбутнє, що передбачає розроблення та впровадження стратегічних цілей; по-друге, він враховує перспективу від майбутнього до сучасного, визначаючи конкретні кроки, які потрібно вжити сьогодні для досягнення бажаного результату в майбутньому.

Список літератури

1. Левик І. Суть стратегічного аналізу та його значення для управління підприємством. Регіональна економіка. 2009. №3. С. 108-114. URL: https://vlp.com.ua/files/19_46.pdf (дата звернення: 10.04.2024)
2. Лебідь О. Основні підходи до визначення сутності поняття „стратегія” Педагогіка в системі гуманітарного знання : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (8–9 вересня 2017 р., м. Одеса). Херсон : Вид. дім „Гельветика”Ukraine. URL: https://www.researchgate.net/publication/334233315_Osnovni_pidhodi_do_viznacenna_sutnosti_ponatta_strategia (дата звернення: 10.04.2024)
3. Шурпенкова Р. К. Стратегічний аналіз як складова процесу управління підприємством. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2015 Випуск 2 (112). С. 96-99. URL: [https://ird.gov.ua/sep/sep20152\(112\)/sep20152\(112\)_096_ShurpenkovaRK.pdf](https://ird.gov.ua/sep/sep20152(112)/sep20152(112)_096_ShurpenkovaRK.pdf) (дата звернення: 10.04.2024)
4. Волошенко С. Інтерактивна матриця кореляційного SWOT-аналізу при розробці та аналізі стратегії підприємства. Науковий вісник Ужгородського університету. 2016. Вип. 1(2). С. 351-355. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/10784/1/ИНТЕРАКТИВНА%20МАТРИЦЯ%20КОРЕЛЯЦІЙНОГО%20SWOT-АНАЛІЗУ%20ПРИ%20РОЗРОБЦІ%20ТА%20АНАЛІЗІ%20СТРАТЕГІЇ%20ПІДПРИЄМСТВА.pdf> (дата звернення: 10.04.2024)
5. Багорка М. Стратегічний аналіз основних факторів макро- і мікросередовища аграрного виробництва на шляху до екологізації. Науковий вісник Ужгородського університету. 2017. Вип. 12(1). С. 14-19. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/12_1_2017ua/5.pdf (дата звернення: 10.04.2024)
6. Білик О., Поліщук С. Стратегічне планування в системі публічного управління. Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту. Стратегічні пріоритети розвитку економіки, фінансів, обліку, підприємництва та торгівлі, публічного управління в Україні та світі. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Білоцерківський НАУ, 30 жовтня 2020. Біла Церква, 2020. С.15-17. URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/5585/1/strategichne_planuvannya.pdf (дата звернення: 10.04.2024)
7. Савіна Г. Г., Скібіна Т. І. Фактори зовнішнього та внутрішнього впливу на рівень ефективності управління підприємством комплексу комунальних послуг. Ефективна економіка 2016. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5300> (дата звернення: 10.04.2024)
8. Луциків І., Котовська І. Стратегічне управління як інструмент розвитку суб'єктів публічної сфери в Україні. Економіка та управління національним господарством. 2018. № 5. С. 19-27. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/54/5.pdf> (дата звернення: 10.04.2024)
9. Баркова К. Поняття та етапи стратегічного управління. URL: http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/21607/1/Тезиси_Баркова.pdf (дата звернення: 10.04.2024)
10. Тесленок І., Павлова К. Розробка моделі стратегічного управління. Розвитком організації в умовах covid-19. Економіка та суспільство. 2021. Випуск 33. URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/891-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-854-1-10-20211218.pdf> (дата звернення: 10.04.2024)

Декальчук С. В., Павчук М. Б., Гринчук Ю.С. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТА КІБЕРНЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	65
Доманська А.М, Кудрицька В.М., Арбузова Т. В. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ:ВИКЛИКИ ТА ПОТЕНЦІАЛ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ.....	67
Захарова А. О., Кокоша В. М. ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	70
Зінченко А. І., Андрущенко О. В. НЕДОЛІКИ ТА НАПРЯМИ УДОСКО-НАЛЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСІВ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ (НА ПРИКЛАДІ КП КОР «КИЇВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ОБЛАСНИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. П.К. САКСАГАНСЬКОГО»)..	74
Іванов Б.В., Андрущенко О.В. МЕТА ВВЕДЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУ-ВАННЯ ТА СПЛАТИ ВІЙСЬКОВОГО ЗБОРУ	76
Ільїна А.Г., Арбузова Т.В. РОЛЬ ЛІДЕРСТВА У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ.....	78
Ільїна А.Г., Сокольська Т.В. ВПЛИВ ОФШОРНИХ ЗОН НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ.....	81
Ільїна А. Г., Панасюк В. І. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ.	83
Ільїна А.Г., Паска І.М. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МОЛОДІЖНОГО ЛІДЕРСТВА В УКРАЇНІ.....	88
Ісаєва О. Ю., Коваль Н. В. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ.....	90
Косічкіна А.Д., Арбузова Т.В. ВПЛИВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОЇ СФЕРИ.....	93
Кречківський С. І., Коваль Н. В. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	97
Колесніченко Л.М., Батажок С.Г. ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	100
Колодник Р. В., Бондар О.С. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА СИСТЕМА ДЛЯ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ ТА ТЕРОРИЗМОМ.....	103
Колосова К. К., Коваль Н. В. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ.....	105
Кречківський С. І., Коваль Н. В. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВ-ЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	108
Кудрицька В.М., Доманська А.М., Арбузова Т.В. ТРАНСФОРМАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У КОНТЕКСТІ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	112
Кудрицька В. М., Панасюк В. І. ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНИХ ЗЛОЧИНІВ НА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ СТАН СУСПІЛЬСТВА.....	115
Кудрицька В.М., Поліщук С.П. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ФУНКЦІОНУ-ВАННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ОБРОБКИ ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН.....	118
Кучер В.В., Батажок С.Г. ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	120
Лаге Шлапацький І. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАР-СЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	123
Куркодим В.Л., Мязко С.Ю., Хахула Л.П. УДОСКОНАЛЕННЯ МОТИВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ СТИМУЛЮВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ	125
Левандовський В. Р., Арбузова Т. В. ПУБЛІЧНА ВЛАДА І ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЛІСОВИХ ВІДНОСИН.....	128
Литвин О.І., Сокольська Т.В. ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ В СИСТЕМІ КОНТРОЛІНГУ.....	132